

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 26 kwietnia 2016 r. Sąd Rejonowy dla Łodzi – Widzewa w Łodzi w sprawie z powództwa B. (...) Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego z siedzibą w G. przeciwko J. R. o zapłatę zasądził od pozwanej na rzecz powoda kwotę 22.196,25 zł wraz z odsetkami ustawowymi za czas opóźnienia od dnia 23.04.2011 r. do dnia zapłaty oraz kwotę 1.650,95 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania oraz oddalił powództwo w pozostałym zakresie.

Sąd Rejonowy ustalił, że pozwana zawarła 9.03.2010 r. umowę pożyczki nr (...) z Bankiem (...) S.A. Pozwana w zamian za uzyskaną kwotę pieniędzy zobowiązana była do terminowego uiszczania okresowych rat, zaliczanych na poczet spłaty zaciągniętej umową pożyczki. Wobec niewywiązywania się przez pozwaną ze swojego obowiązku terminowego uiszczania rat Bank (...) S.A. wezwał pozwaną do uiszczenia zadłużenia. Brak reakcji na wezwanie do zapłaty poskutkowało wypowiedzeniem przez Bank (...) S.A. umowy pożyczki w dniu 22 marca 2011 r.

(...) Bank (...) S.A. wystawił w dniu 6.07.2011 r. bankowy tytuł egzekucyjny nr (...) przeciw pozwanej, opatrzony w dniu 18.08.2011 r. klauzulą wykonalności przez Sąd Rejonowy dla Łodzi-Widzewa w Łodzi, sygn. akt 1 Co 7939/11.

W oparciu o ten tytuł, Bank (...) S.A. złożył 2.02.2012 r. wniosek o wszczęcie postępowania egzekucyjnego przeciw pozwanej. Postępowanie egzekucyjne toczące się przed Komornikiem Sądowym przy Sądzie Rejonowym dla Łodzi-Widzewa w Łodzi J. D. pod sygn. akt KM 245/12 postanowieniem z 15.01.2013 r. zostało umorzono z powodu bezskuteczności.

W dniu 6.09.2013 r. Bank (...) S.A. zawarł z powodem umowę sprzedaży wierzytelności. Wśród nabytych przez powoda wierzytelności znajdowała się między innymi wierzytelność banku względem pozwanej. Pismem z 3.10.2013 r. powód powiadomił pozwaną o umowie cesji oraz podjął próbę polubownego doprowadzenia do uregulowania należności.

W dniu 17.03.2015 r. wpłynął do Sądu Rejonowego w Elblągu pozew o zapłatę 39.961,48 zł wraz z odsetkami umownymi w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP. Powód ze względu na dobrowolną wpłatę 70 zł przez pozwaną ograniczył powództwo do kwoty 39.891,48 zł wraz z odsetkami umownymi od 15.04.2015 r. do dnia zapłaty, w dalszym ciągu podtrzymując roszczenie w zakresie odsetek umownych od kwoty 39.961,48 zł od dnia wniesienia pozwu do 11.03.2015 r. oraz od kwoty 39.961,48 zł od dnia 12.03.2015 r. do dnia 14.04.2015 r.

Przy tak ustalonym stanie faktycznym Sąd Rejonowy doszedł do przekonania, że umowa pożyczki przedstawiona przez powoda na podstawie art. 509 k.c. w sposób niebudzący wątpliwości przyznaje mu legitymację czynną w niniejszym postępowaniu. Strona powodowa wykazała za pomocą przedstawionych dowodów (umowy pożyczki nr (...), wypowiedzenia tej umowy, umowy cesji wraz z załącznikami) wysokość należności głównej. Natomiast brak było dowodów, które wskazywałyby na sposób naliczania odsetek i ich wysokość.

Wedle Sądu Rejonowego, roszczenie dochodzone przez powoda nie jest przedawnione. W przedmiotowej sprawie znajduje zastosowanie trzyletni termin przedawnienia roszczenia. Skoro zatem strona powodowa miała nabyć przedmiotową wierzytelność wskutek cesji wierzytelności, termin przedawnienia jej roszczenia też wynosi 3 lata. Początkiem biegu terminu przedawnienia jest chwila wymagalności roszczenia, w tej sprawie data wypowiedzenia umowy pożyczki. Powód nabył wierzytelność względem pozwanej na mocy umowy sprzedaży wierzytelności z 6.09.2013 r. W tej dacie wierzytelność nie była przedawniona wobec przerwania biegu terminu przedawnienia przez czynności w postaci wystąpienia o nadanie bankowemu tytułowi egzekucyjnemu klauzuli wykonalności oraz wszczęcia postępowania egzekucyjnego. Termin przedawnienia przypadał zatem dopiero na dzień 15.01.2016 r. Wnosząc powództwo 17.03.2015 r. powód domagał się zapłaty nieprzedawnionego roszczenia, dodatkowo ponownie przerwał bieg terminu przedawnienia.

Apelację od wskazanego wyroku złożyła strona pozwana, zaskarżając go w części, tj. w zakresie punktu 1. i zarzucając rozstrzygnięciu naruszenie norm prawa materialnego:

1. art. 117 § 2 k.c. poprzez błędną wykładnię skutkującą przyjęciem, iż w przedmiotowym stanie faktycznym nie doszło do przedawnienia roszczenia dochodzonego przez powoda i w konsekwencji, że pozwana nie może bronić się przed roszczeniem powoda tym zarzutem,

2. art. 123 § 1 pkt 1 k.c. poprzez błędną wykładnię i przyjęcie, iż czynności podjęte względem pozwanej przez poprzednika prawnego powoda odnoszą skutek w postaci przerwania biegu terminu przedawnienia także względem powoda.

W oparciu o tak sformułowane zarzuty skarżąca wniosła o zmianę wyroku w zaskarżonym zakresie i oddalenie powództwa w całości; ewentualnie o uchylenie wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji oraz zasądzenie od powoda na rzecz pozwanej kosztów postępowania według norm przepisanych za obie instancje.

W odpowiedzi na apelację powód wniósł o jej oddalenie w całości i zasądzenie od strony pozwanej na rzecz powoda kosztów postępowania przed Sądem II instancji, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

apelacja okazała się zasadna i skutkowałą wydaniem orzeczenia reformatoryjnego.

Sąd Okręgowy podziela i przyjmuje za własne ustalenia faktyczne dokonane przez Sąd Rejonowy, dokonując odmiennej oceny prawnej zgłoszonego zarzutu przedawnienia, podziela podniesione przez skarżącą zarzuty i argumentację zawartą w apelacji, co doprowadziło do zmiany rozstrzygnięcia.

Zgodzić się wprawdzie należy z Sądem I instancji, że złożenie wniosku o nadanie klauzuli wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu oraz złożenie wniosku o wszczęcie postępowania egzekucyjnego stanowią czynności przerywające bieg terminu przedawnienia zgodnie z art. 123 § 1 pkt 1 k.c. Nie oznacza to jednak, że czynności te mogą być przedsięwzięte przez kogokolwiek i przeciwko komukolwiek. Dla wywołania skutku w postaci przerwy biegu terminu przedawnienia konieczne jest dokonanie czynności przez strony stosunku prawnego leżącego u podstaw przedawniającego się roszczenia. Wniosek ten wynika z istoty przedawnienia, które jest instytucją prawa materialnego. Nie ulega wątpliwości, że przerwanie biegu terminu przedawnienia ma nie tylko aspekt przedmiotowy, ale i podmiotowy. Nie wystarczy zatem identyczność wierzytelności, niezbędna jest też identyczność osób, na rzecz których/przeciwko którym dana czynność, obiektywnie zdolna do przerwania biegu terminu przedawnienia, została dokonana. Przerwanie biegu terminu przedawnienia w przypadku określonego roszczenia następuje bowiem pomiędzy podmiotami materialnie zobowiązanymi/uprawnionymi. Innymi słowy, czynność obiektywnie zdolna do przerwania biegu przedawnienia roszczenia wywiera zamierzony skutek tylko wówczas, jeśli podmiot dokonujący tej czynności jest rzeczywiście uprawnionym z tego roszczenia, a osoba, przeciwko której ma nastąpić przerwa biegu terminu przedawnienia w istocie jest zobowiązana do zadośćuczynienia roszczeniu (zob. wyrok SN z 19.11.2014 r., II CSK 196/14, LEX nr 1622906).

Co do zasady, w razie cesji wierzytelności na nabywcę przechodzi ogół uprawnień przysługujących dotychczasowemu wierzycielowi, wszystkie właściwości, przywileje i braki, a więc ustawodawca zakłada identyczność wierzytelności cesjonariusza z wierzytelnością cedenta (art. 509 § 2 k.c.). Nabywca wstępuje w sytuację prawną cedenta, w tym również w zakresie przedawnienia. Zbycie wierzytelności jest bowiem irrelevantne dla jego biegu. Odmienne jednak kształtuje się sytuacja prawna cesjonariusza wierzytelności objętej bankowym tytułem egzekucyjnym od sytuacji wierzytelności objętej innym tytułem wykonawczym. Uprawnienie do wystawienia bankowego tytułu egzekucyjnego przysługiwało jedynie bankom i tylko na ich rzecz mogła być nadana klauzula wykonalności. Nadanie klauzuli na rzecz cesjonariusza niebędącego bankiem nie było dopuszczalne (zob. uchwały SN z 2.04.2004 r., III CZP 9/04, OSNC/2005/6/98, z 22.02.2006 r., III CZP 129/05, OSNC/2007/1/4, z 19.02.2015 r., III CZP 103/14). Cesjonariusz

nie mógł kontynuować egzekucji wszczętej przez bank, gdyż w postępowaniu egzekucyjnym nie ma zastosowania art. 192 pkt 3 k.p.c., a więc fundusz sekurytyzacyjny, który nie mógł się powołać na bankowy tytuł egzekucyjny, przejście uprawnień i uzyskanie klauzuli wykonalności na podstawie art. 788 § 1 k.p.c., musiał ustalić istnienie roszczenia w drodze procesu sądowego, uzyskać nowy tytuł wykonawczy i dopiero na jego podstawie egzekwować roszczenie. Wyjątkowość przywileju wystawiania bankowego tytułu egzekucyjnego prowadzi do wniosku, że skoro nie może on być podstawą egzekucji na rzecz innych osób niż w nim wskazane, za wyjątkiem następstwa prawnego po stronie wierzyciela innego banku, to również materialnoprawne skutki czynności wierzyciela – banku, prowadzące do przerwy biegu przedawnienia dotyczą wyłącznie tego wierzyciela.

Z tego powodu nabywca wierzytelności niebędący bankiem nie może powoływać się na przerwę biegu przedawnienia spowodowaną złożeniem wniosku o nadanie klauzuli wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu (zob. uchwałę SN z 29.06.2016 r., III CZP 29/16, LEX nr 2067028).

Skoro ustalono, że postanowieniem z 18.08.2011 r. r. Sąd Rejonowy dla Łodzi - Widzewa w Łodzi nadał klauzulę wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu wystawionemu przeciwko pozwanej na rzecz poprzednika prawnego powoda w tej sprawie, to skutek w postaci przerwy biegu terminu przedawnienia dotyczył tych właśnie podmiotów. Uwaga ta dotyczy także złożonego wniosku o wszczęcie postępowania egzekucyjnego. Mając na uwadze powyższe rozważania - skutek w postaci przerwy biegu terminu przedawnienia nie dotyczył sfery prawnej między nabywcą wierzytelności (powodowym funduszem) a pozwaną. Dopiero wytoczenie powództwa przez powoda w tej sprawie spowodowało przerwę biegu terminu przedawnienia. Pozew złożono 17.03.2015 r., a zatem już po upływie 3-letniego terminu przedawnienia od chwili wypowiedzenia umowy pożyczki, które, jak niewadliwie ustalono w tej sprawie miało miejsce 22.03.2011 r. Zarzut przedawnienia podniesiony przez skarżącą został zatem błędnie oceniony przez Sąd Rejonowy jako nieskuteczny.

W tym stanie rzeczy, Sąd Okręgowy na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. zmienił zaskarżony wyrok i powództwo oddalił.

Zmiana wyroku w zakresie roszczenia głównego skutkowałą również zmianą rozstrzygnięcia o kosztach postępowania przed Sądem pierwszej instancji. Orzeczono o nich w oparciu o art. 98 § 1 i 3 k.p.c., zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu. Na rzecz pozwanej Sąd Okręgowy zasądził od powoda kwotę 2.417 zł, na którą złożyło się wynagrodzenie fachowego pełnomocnika pozwanej w osobie radcy prawnego ustalone na podstawie § 6 pkt 5 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28.09.2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz.U. z 2013 r., poz. 490 tj.) i opłata od pełnomocnictwa.

O kosztach postępowania apelacyjnego Sąd Okręgowy orzekł na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. Złożyły się na nie: wynagrodzenie fachowego pełnomocnika pozwanej w wysokości ustalonej na podstawie § 2 pkt 5 w zw. z § 10 ust. 1 pkt 1 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22.10.2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. z 2015 r., poz. 1804).

Na podstawie art. 113 ust. 1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz.U. z 2016 r., poz. 623 tj.) w zw. z art. 98 § 1 i 3 k.p.c. Sąd Okręgowy nakazał pobrać od powoda na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego dla Łodzi – Widzewa w Łodzi kwotę 1.110 zł tytułem opłaty od apelacji, od której uiszczenia zwolniona została pozwana.